

# המביא גט פרק ראשון גיטין

## ח.

### עין משפט גזר מצוה

לב א מ"י פ"ז מהל'  
גירושין הלכה י'  
לב ב מ"י פ"א מהל'  
מזומות הלכה ז'  
ג מ"י שם פ"ז מהל'  
גירושין הלכה י'  
לד ד מ"י פ"א מהל'  
עבדים הל' ו סג  
ע"פ פו טו"ש"ע י"ד ס'  
כסו ספיקו פכ'  
לה ה מ"י פ"א מהל'  
טומאת מת הל' ו'  
לו ו מ"י פ"ז מהל'  
גירושין הלכה י' פ"א  
מהלכות מרומות הל' ז'  
לו ז מ"י פ"א מהל'  
מזומות הל' ד מהל'  
טו'  
לה ח מ"י פ"א מהל'  
טומאת מת הל' ו':

### תורה אור השלם

1. וגבול ים וקצה ללבם  
הים הגדול וגבול זה  
ידיה ללבם וגבול ים:  
במדבר לד ו

**כל ששופע ויורד מטורי אמנון ולפניו**  
דהיינו לגד דרום ארץ ישראל ולחוף לגד כפון חוזה לארץ וקשה  
לר"י דא"כ אמאי נקט רבי יהודה קפלוריא הוה ליה למימר רואין  
כאילו חוט מתוח מטורי אמנון עד אוקיינוס<sup>א</sup> כיון דתנא קמא נמי לציין

גבול כפוני של ארץ ישראל קמתי  
וגראה לר"י דטורי אמנון משפעת  
ויורד לגד מזרח ולגד מערב וחודו  
של הר הוא הגבול מערבי של ארץ  
ישראל והנסין שנים רואין כאילו  
חוט מתוח מטורי אמנון כלומר מחודו  
של הר עד נחל מזרעין וקפלוריא  
לרבי יהודה חמי לצד דוויקו נסין שנשפון  
א"י וגראה שהכחין דוחקו לרש"י  
לפרש כן דכתיב וזה יהיה לכם גבול  
לפון מן הים הגדול תמאז לכם הר  
ההר<sup>ב</sup> ומתרגמין הר ההר טורי אמנון  
אלמא הכתוב בא לציין גבול כפוני  
ומיאו יכול להיות שההר תקוע בקרן  
כפונית מערבית אבל משפע יורד  
לגד מזרח: **רבי יהודה אומר כל**  
**שבגדר ארץ ישראל בו**<sup>א</sup> גאל רבינו  
פטור לר"ת דזמן הזה היה להחייב  
לר' יהודה צמער<sup>ב</sup> שאנו צמערבה  
של ארץ ישראל<sup>ג</sup> והשיע דלא קיימא  
לן כרבי יהודה אבל קשה ובי ר'  
יהודה היה מכיר בכל ארץ ישראל  
שעד אוקיינוס שכולם היו בקיפין  
לשמה או שעדים מלאוין לקיימם שאין  
כריך לומר בפני נכתב לכך י"ל דלא  
כשאו הכל עולי צבא<sup>ד</sup> אי נמי דפירש  
צקונטרס דכל שנגד ארץ ישראל  
היינו כל הים שנגד ארץ ישראל  
דלא חייבי ציבה שעד אוקיינוס  
אלא צנסין שנים הגדול דווקא  
מדכתיב (יהושע ה) עד הים הגדול  
מבוא השמים יהיה גבולכם וכתיב  
(שמות כג) ושמתי את גבולך מים סוף  
ועד ים פלשתים וממדבר עד הנהר  
פירוש ים סוף לגד דרום ים פלשתים  
לגד מערב מדבר למזרח נהר פרת  
לגד כפון ועוד י"ל שהיה יודע שהיו  
כולם בקיפין לשמה לפי שהיה יודע  
לסע עד היכן ישראל עומדין ומשם

ואילן לא היו ישראל עד סוף העולם כדלמרינן צסוף מנחות  
(דף קי.) מזור כלפי מערב ומקדטיגני כלפי מזרח אין מכירין לא  
ישראל ולא אציהם ששמים: **המוכר עבדו לסוריא מהו.**  
אין לומר דנגט פשיטא להו דהוי חמוזה לארץ דתנינא צסמון  
וצענד מיבעיא להו דלס כן<sup>א</sup> הוי צסרתס אפכא ממה דפשיטא ליה  
לר' חייא בר אבא<sup>ב</sup>: **בשלא שך דרבים שוותה סוריא בו.**<sup>ג</sup> ונקט  
[שלשה] לשון זכר אע"ג דקוריא לשון נקבה משום דעבד וגטו הוי  
לשון זכר: <sup>ד</sup> **ביבולש** יחיד. פי' צקונט' שלא היו לשם כל ישראל  
ביחד כמו צביצוש יהושע וכצשזה ללורך כולם אבל דוד לא כצש  
אלא ללורכו אבל צספרי מפרש טעם אחר צסוף פרשת והיה עקב (יא כד)  
דמשמע לפי שלא היתה עדיין כל א"י צבושה<sup>ה</sup> כדלמא התם<sup>ו</sup> סמון  
לפלטורא שלך לא הורשת פירוש יצוסי שהיה סמון לירושלים ואמה  
הולך וכוצש ארס נהרים וארס צובה<sup>ז</sup> אבל אחר שכל א"י צבושהו  
דריש התם מדכתיב (דברים יא) כל מקום אשר תדרוך כף רגלכם  
וגו' שכל מה שהיו כוצשים מחו"ל היה קדוש ואפילו יחודי:<sup>ח</sup>

צסדה  
אמנון עד נחל מזרעין מאן דלמא רבי יהודה היא דלמא כל שנגד ארץ ישראל הרי הוא כארץ ישראל ואין  
כרבנן: **מיבעי להו לנסין.** דמן החוט ולפניו לגד מזרחי<sup>א</sup> (ל) דלא תימא שפת הים הוא הגבול ואפי' צמקום שהוא מתפשט ונכנס לתוך  
צין שני מקצועות התחומין: לא כריכי קרא. כיון צצמון התחומין הם: סוריא. היא ארס צובה וכצשה דוד והסופיה על ארץ ישראל:  
**למוכר בחוזה לארץ.** ומנן לקמן (דף מג.): המוכר עבדו לחוזה לארץ יא למירות דקניטין ללוקח משום דעבד שייך צצמות ואסור  
ללאת מארץ לחוזה לארץ. סוריא לצפונה של ארץ ישראל להלן מעכו: לגיטין אין. משום דצקיפין לשמה או שכיחי לקיימיה:<sup>ב</sup>  
**לעבדים לא.** דלאו מארץ ישראל היא: עפרה עמא. שגורו עליה. ואף על גב דצצירה ליה להאי תנא כירוש יחד שמייה צצוש:  
דצקתני חייבת צצמער אפילו הכי גזור עליה: והמביא גט מסוריא. לארץ ישראל כתיבא (ט) צצוזה לארץ צצוש שמייה צצוש:  
והרואה ליכנס לה צצורה נכנס. מה שאין כן צצרך העמיס. ולקמיה מפרש מאי היא:

**העשויה לצרות.** כלומר מפני שהיא מהלכת כל עשה: **דלא מפסיק**  
**אוריא.** צין ספינה לארץ אין שום אור וימא כארעא סמיכתא  
דמו: **רב נחמן בר יצחק אמר.** הנך ממתימא דהמביא גט אי  
צצירות דא"י: **כולי עלמא לא פליגי.** דכארץ ישראל יניהו ואע"ג דאין

העשויה לברוח אבל עציץ שאינו עשוי  
לברוח לא אי נמי עד כאן לא קאמרי רבנן  
התם אלא בספינה דלא מפסיק אוריא דמאי  
כי ארעא סמיכתא דמאי אבל עציץ דמפסיק  
אוריא לא רב נחמן בר יצחק אמר<sup>א</sup> בנהרות  
דארץ ישראל דכולי עלמא לא פליגי אלא  
כי פליגי בים הגדול דתניא<sup>ב</sup> באיזהו ארץ  
אמנון ולפנים ארץ ישראל מטורי אמנון  
ולחוץ חוצה לארץ הנסין יגשים רואין אותן  
כאילו חוט מתוח עליהם מטורי אמנון עד  
נחל מצרים מן החוט ולפנים א"י מן החוט  
ולחוץ חו"ל רבי יהודה אומר כל שכנגד ארץ  
ישראל הרי הוא כא"י שנאמר יוגבול ים והיה  
לכם הים הגדול וגבול זה יהיה לכם גבול ים  
והנסין שבצדדין רואין אותן כאילו חוט מתוח  
עליהן מקפלוריא ועד ים אוקיינוס ומנחל  
מצרים ועד ים אוקיינוס מן החוט ולפנים א"י  
מן החוט ולחוץ חו"ל ורבנן האי וגבול מאי  
עבדי ליה מיבעי ליה לנסין ורבי יהודה  
נסין לא צריכי קרא: ר"מ אומר עכו כא"י  
וכו': בעו מיניה מרבי חייא בר אבא  
המוכר עבדו לסוריא כמוכר בחו"ל דמי או לא  
אמר להו יתניתוה ר"מ אומר עכו כארץ  
ישראל לגיטין לגיטין אין לעבדים לא וכ"ש  
סוריא דמרחקא טובא: ת"ר<sup>ג</sup> בשלשה  
דרכים שוותה סוריא לארץ ישראל ובשלשה  
לחו"ל: סימן ע"ב ב"ר ר"ק: העפרה טמא  
כחו"ל והמוכר עבדו לסוריא כמוכר בחו"ל  
והמביא גט מסוריא כמביא מחו"ל ובשלשה  
לא"י חייבת במעשר ובשביעי' כא"י והרררצה  
ליכנס לה בטהרה נכנס<sup>ד</sup> והקונה שדה בסוריא  
רואין כאילו חוט מתוח מסוף הר

ההר צצמערבו עד נחל מזרעין שהרי כל מה צצמון מקצועות הללו  
ארץ ישראל היא ומן החוט ולפנים כו': ר' יהודה אומר. כל הים  
שנגד אור של ארץ ישראל ואפי' עד אוקיינוס למערב שהוא צסוף  
העולם הרי הוא כא"י שנאמר (שם) ים הגדול וגבול האי וגבול קרא  
ימירא הוה למימר דאף רוחצ הים צכלל התחום: והנסין צצנדיין  
כו'. כלומר ואס יש לנו לחלק צנסין לא לגד מערב יש חלוק אלא  
לגד כפון ולגד דרום שיש נסין צים מתפשטין לאורך הים לצפון  
ולדרום צשמייעין ומשיצין חוץ מנגד א"י וס ראו למתוח  
החוט ממזרח למערב ולהצדיל מה שנגד אור א"י ומה שנגד אור  
חוזה לארץ: ורואין כאילו חוט מתוח מקפלוריא. עיר היושבת  
צחודו של הר ההר צראש גצבו שהוא תחום צפוני: ועד ים  
אוקיינוס. שהוא צסוף העולם למערב ומנחל מזרעין עד ים  
אוקיינוס: מן החוט ולפנים. לגד חצירו דהיינו לפניו כלומר צין  
שני החוטין הוו הנסין ארץ ישראל. והוא דצין למים ונסין דנקט משום  
דחורשין חורשין צצם חויצין צצמער ובצביעיה. והנך תרתי ממתימא  
דלעיל פליגי שנכתב הגט צים הגדול להלן מחוט המתוח מטורי  
אמנון עד נחל מזרעין מאן דלמא רבי יהודה היא דלמא כל שנגד ארץ ישראל הרי הוא כארץ ישראל ואין  
כרבנן: **מיבעי להו לנסין.** דמן החוט ולפניו לגד מזרחי<sup>א</sup> (ל) דלא תימא שפת הים הוא הגבול ואפי' צמקום שהוא מתפשט ונכנס לתוך  
צין שני מקצועות התחומין: לא כריכי קרא. כיון צצמון התחומין הם: סוריא. היא ארס צובה וכצשה דוד והסופיה על ארץ ישראל:  
**למוכר בחוזה לארץ.** ומנן לקמן (דף מג.): המוכר עבדו לחוזה לארץ יא למירות דקניטין ללוקח משום דעבד שייך צצמות ואסור  
ללאת מארץ לחוזה לארץ. סוריא לצפונה של ארץ ישראל להלן מעכו: לגיטין אין. משום דצקיפין לשמה או שכיחי לקיימיה:<sup>ב</sup>  
**לעבדים לא.** דלאו מארץ ישראל היא: עפרה עמא. שגורו עליה. ואף על גב דצצירה ליה להאי תנא כירוש יחד שמייה צצוש:  
דצקתני חייבת צצמער אפילו הכי גזור עליה: והמביא גט מסוריא. לארץ ישראל כתיבא (ט) צצוזה לארץ צצוש שמייה צצוש:  
והרואה ליכנס לה צצורה נכנס. מה שאין כן צצרך העמיס. ולקמיה מפרש מאי היא:

(א) [תוספתא פ"ב דתרומות  
ה"א ותוספתא חלה פ"ב  
ה"ט] (ב) [תוספתא כלים  
צ"ב פ"א ה"ה] (ג) [חלה  
פ"ד מ"א] (ד) [לעיל ב:]  
(ה) [באבוקלות לתא ק"ב גוס  
צמרגוס יומא וירושלמי  
למא ק" ע"ש וע' גירסת  
הערך ערך סמיס]  
(ו) דברי תוס' עמיה ע"ן  
רש קדושין וע' מהש"א,  
(ז) ש"ך לע"ב (ח) [וע"ע  
תוספתא ע"ז כה ד"ה  
ציבוש]

**גליון הש"ס**  
גמ' ת"ר בשלשה ע" ע"ן  
דף כה ע"א תוס' ד"ה  
קסבר:

**הגהות הב"ח**  
(א) רש"י ד"ה מיבעי לכו  
לנסין וכו' לגד מזרחי ארץ  
ישראל הוא דלא תימא:  
(ב) ד"ה והמביא וכו'  
כמנא מחוזה לארץ:

**מוסף תוספות**  
א. כמו ת"ק. תוס'  
ה"א. א. וכל ששופע  
ויורד מטורי אמנון ולפנים  
דהיינו לגד מזרח הוי  
ארץ ישראל, ומטורא  
ולחוץ דהיינו לצד מערב  
הוי חו"ל. תוס' ה"א.  
ג. ואפי' עד אוקיינוס  
דכתיב. תוס' ה"א.  
ד. ובשביעית. תוס'  
ה. שאנו  
מתפללים כנגד מזרח. תוס'  
ו. כדאמרינן. תוס'  
ה'הב כרבים בששים עולי  
מצרים וכו'. תוס' ה"א.  
ז. עירפא להון לענין  
עבדים מלענין גיטין. תוס'  
ח. דעירפא עכו  
לענין גיטין מלענין  
עבדים. תוס' ה"א וע'  
ט. לא היה לו רשות  
לכבוש חוצה לארץ. תוס'  
ע"ז כה. ד"ה קצת.  
י. כשכבש דוד את ארס  
נהרים וארס צובה אמר לו  
קב"ה. תוס' ע"ז כה. ד"ה  
כיטו וצמוס ה"א יא לא ת  
לשונו מלל של הספרי.  
יא. ומכאן יצא  
לרבותינו המחלוקת  
בסוריא שקריין אותה  
כיבוש יחיד והטעם כי דוד  
כבש אותה ברצון נפשו  
שלא שאל באורים ותומים  
ולא נמלך בסנהדרין. רמב"ן  
על התורה סוף פרשת עקב.